

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИКА БОШЛАГАН • № 167 (7657). • 1 сентябрь, 1981 йил. • СЕШАНБА • Баҳоси 2 тийин.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ БОШАЛДИ!

БУГУН — биринчи сентябрь! Тинчликсевар, бунёдкор элмизга биринчи сентябрь тонги ўзининг хайри қанотларида гузаллик, шодлик, эзулик ва байрам шукҳини олиб келди. Зотан, бугун барча олий ўқув юр்தаринида, юзлаб мактабларинида, барча техникумлар ва махсус хунар-техника билим юр்தарида янги ўқув йили бошланади. Миллион-миллион йилгит ва қизларинида, алифбо қўлтиқлаган жажжи фанзандларини институтлар, мактаблар, илм жаскавлари оstonасига яхши ният билан қадам қўядилар, жо-нажон Коммунистик партиясини ва Совет ҳукуматини яратиб берган коммунистлар ҳуқуқларидан фойдаланиш учун билим даргоҳлари бағрига сикиб кетадилар.

Областинида Тошкент шаҳридаги ҳамма олий ўқув юр்தари, мактаблар, бошқа билим даргоҳлари янги ўқув йилига яшилди-пухта тайёргарлик қўйдилар. Мактабларини муддатидан илгари ва сифатли тахт қилиб қўйиш ишлари, айниқса, Бекобод, Бўстонлиқ, Чиноз, Оққўрғон каби рай-онларда, Олмалик, Чирчиқ, Ангрён, Янгибод сингари ша-ҳарларда барвақт тугалланди. Янги мактаблар, мактабча ва мактабдан ташқари муассасалар қуриш, мавжудларини қўнғилдагидек ремонтдан чиқариш, қўшмича синф хонала-ри барпо этиш масалаларида педагогик коллективларга кенг жамоатчилик, оталиқ ташкилотлари, колхоз ва сов-хозларнинг меҳнатқамшлари жуда катта ёрдам бердилар.

Республиканинг пойтахтидаги 18 та олий ўқув юрти, об-ластинидаги 815 мактаб коллективлари бугун эрталаб ўз-гача кайфият, ўзгача завқ-шаўқ билан иш бошладилар. 122 мингта яқин студент, 397 минг 400 ўқувчи шоду-хушрамлик билан севишли институтлари, қардош мактаб-лари томон йўл оддилар. Зеро, ўн биринчи беш йилликни дастлабки йилдаги улкан вағдалар, истиқболли режалар уларни гўлт қувонтирмоқда, янги-янги марраларни эгаллаш сари руҳлантирмоқда.

Янрик кашфиётлар маркази, бўлажак олимларини тарбия-лаб юлға етказиётган олий ўқув юр்தаринида, кўр ва энг маскани барча илмларнинг пойдевори қўйилганлигига мўътабар даргоҳ — мактабларинида, халқ ҳўқалиғинида малакали ишчи-кадрлар тайёрлаб бераётган хунар-техника билим юр-таринида олдига бугун жуда катта ва масулиятли вазифа-лар турибди. КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Коми-тети ва СССР Министрлар Советининг, «Олий ўқув юр-тариди илмий-тадқиқот ишлари самарадорлигини юксалтириш тўғрисида», «Олий мактабни янада ривожлантириш ўқувчиларига татлим, тарбия бериши ва уларни меҳнатга тайёрлашни яна-да такомиллаштириш тўғрисида»ги қарорларини тўла-тўқис бажариш учун кўпгина ишларни амалга ошириш талаб қи-линади.

Эндликда олий ўқув юр்தари ва илмий-текшириш ин-ститутларида қилинаётган ишларини дахжи яна ҳам ортин-чи, уларнинг самарадорлиги тобора кўпайиб, сифати эса янада яхшилана бориши керак. Илмий-тадқиқот ишлари назарий ва маъмури жихатидан ўрта умумий таълим мактаб-лари ва олий ўқув юр்தари эҳтиёжларига кўн сайини янги-лашмоғи лозим. Шу мавзода Ўзбекистон ССР Маориф ми-нистрлигининг илмий ва педагогика муассасаларида 1985 йилгача бўлган давр учун энг муҳим илмий-тадқиқот иш-ларининг комплекс планлари ишлаб чиқилганлиги тахсинга сазовордир.

Маъмури, 1981—1982 ўқув йилидан бошлаб умумий таълим мактабларида кўпчилик фанлар бўйича такомил-

лаштирилган программалар жорий этилади. Янги програм-мадан кўзда тутилган асосий мақсад — таълим-тарбия жараёнини янада такомиллаштириш, дарслар самарадор-лигини ошириш учун яратилган афзалликлардан максимал даражада фойдаланишдан иборатдир. Дарслар самарадорли-гини оширишда ташкилий шакллар, методик воситалар ва усулларнинг турли-тумайлиги муҳим роль ўйнайди. Машигу-лотлар қандайдир шаблон бўйича олиб борилмагани, бал-ки аниқ вазият ҳисобга олинган ҳолда, амалда ишлаб чи-қилган, педагогик ҳаётдан олинган ранг-баранг метод ва ус-дублар билан бойитилмоғи лозим.

Еш авлодга таълим-тарбия беришни такомиллаштириш борасида областинида ҳам ибратли ишлар амалга оширил-моқда. Бекобод районидида 2, 11- Оққўрғон районидида 46, Бўстонлиқ районидида 2, Чирчиқ шаҳридаги 2, 20, 12 Оржоникидзе районидида 33-мактабларини ўқув кабинет-ларини жиҳозлаш, машгулотларда техника воситаларидан фойдаланиш бўйича тажрибалари кенг ёйилмоқда. Тошкент шаҳар Киров райони маорифчиларининг «Хар бир мактаб ўқувчисига чуқур ва пухта билим берайлик! Уни ҳаётда актив позицияда турнига ўргатайлик!» деган ташаббуси республиканидаги барча маориф ходимлари томонидан қизгин қўллаб-қувватланди.

Таълим-тарбиянинг диалектик бирлиги, коммунистик тар-бияга комплекс ёндашиш педагогик коллективлар ва барча ўқитувчиларнинг диққат-марказида бўлмоғи керак. Халқ маорифи органлари, партия, совет, касба союз ва комсо-мол ташкилотлари мактабларини тараққиётга замонавий талаблар ичунга назардан қараш, ақлий ва жисмоний тар-биянинг уйғунлигига эришиш — келажак кишинини тарбия-лашдаги муваффақиятларнинг гарови эканлигини унутмас-ликлари зарур.

Билим даргоҳида асосий фигура — ўқитувчидир. Топлиб илмлар онидида илгор гоиларни моддий кучга айлантирув-чи табаруққ нисон — бу устоз мурабий, сабоқ берувчи заҳ-маткан муаллимдир. Шу бонсдан ҳам ўртоқ Л. И. Бреж-нев пундан деган эди: «Сизнинг касбиниз, азиз ўртоқлар, шундан ажойиб касбларнинг бирики, бу ишда устоз ўз ўқу-чиларида ўзини йилдан-йилга давом эттираверади... Аини вақтда яхши ўқитувчи ўзини, ўз билимларини ўз шогирд-ларини қалай ва миёсида ҳам давом эттиради... Бундан кўра олжанброқ иш бўлиши мумкин эмас!».

Ўз касбига фидойи, юксак маданиятли, эл эъзозини қо-зонган совет ўқитувчиси деган шарафли унвон соҳиблари, жамиятимиз ифтихори бўлган ўқитувчиларини бундан бун-ён ҳам халқ маърифати ишига сардоқт билан хизмат қилиш-лари, ўз қалбларини саҳовати ила, гузал маънавий фа-зиятлари, болаларга меҳр-муваббатлари билан доною ҳам-маини иззат-ҳурматига сазовор бўлмоқлари керак.

Олий ўқув юр்தари коллективларининг, ўрта ва махсус билим масканлари ўқитувчиларининг муҳадас бориш и-лиги ўқув йилида барча студентлари, умумий таълим мак-таблари ўқувчиларини муваффар марксизм-ленинизм гоил-лари билан, иктивий тараққиёт қонунчалари билан, истиқ-болни чуқур тушуниш санъати билан қуроллантиришдан, миллион-миллион шогирдларда ижодий тафаккурни, ташаб-бускорлиқни ўйғотишдан, илм-фан ва халқ маорифи уф-қларини кенгайтиришдан, ишда юксак самарадорлик ва си-фатга эришиш, бутун куч ва имкониятларини КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорлари-ни муваффақиятли бажариш учун сафарбар этишдан ибо-ратдир.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Со-вети Президиуми республика партия органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва тутилган кўнига етмиш йил тулиши муносабати би-лан Ўзбекистон Компартия-си Тошкент область коми-тети ҳузуридаги партия коми-ссиясининг раиси ўртоқ Алек-сандр Иванович Шкуратовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берди.

МАЖБУРИЯТ

БАЖАРИЛДИ

КПСС XXVI съезди қар-орларини изчиллик билан бажарётган Ангрён кўжир разрез қончилари ёқилги қазиб чиқариш юзасидан анималарига олган йиллик социалистик мажбуриятлари-ни муддатидан илгари адо этдилар. Шу қўнғача план-дан ташқари 140 минг тонна ёқилги истеъмолчиларга жу-батилди. Ишлаб чиқариш суръати ўсиши ўтган йил-нинг шу даврига нисбатан 105 процентини ташкил этди. Янги маҳсулот ишлаб чиқа-риш ҳажмининг ошишига асосан меҳнат унвондорлиги-ни юксалтириш туфайли эришилди.

Разрез қончилари йил охи-ригача пландан ташқари яна кўплаб минг тонна ёқилги қазиб чиқариш ниятида ба-ракали меҳнат қилмоқдалар.

сидан вазифалари тўғрисида. • Область халқ контроли комитетининг иши тўғриси-да ахборот.

XVII қақирқ халқ де-путатлари область Совети-нинг VI сессиясида депутат-ларнинг доқладлари ва нутқ-ларида билдирилган таққил-дий мулоҳаза ва таққилфлар бақариллашининг бориши тўғрисида.

Область ижрония комитети-нинг раиси

Т. АЛИМОВ.

Область ижрония комитети-нинг секретари

А. МАНСУРОВ.

1981 йил, 24 август, Тошкент шаҳри.

КАТТА СИНОВ АРАФАСИДА

БЕШ ЙИЛЛИК БИРИНЧИ ЙИЛИ ПАХТА ҲОСИЛИНИ ШАЙ БЎЛИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

Ҳал қилувчи кўнлар яқинлашмоқда: тез ора да Ўзбекистоннинг энг жанубидан то шимоли-гача янги ҳосил пахтасининг гарамлари кўкка бўй чўза бошладилар.

Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили пахтаси. Бу пахта-зарбдор вахталарнинг ма-шаққатли ўтган ҳафталарида, табиий офатнинг қўлдан-қўл кичикликларига қарамай, миллионлаб кишиларнинг фидокорона меҳнати туфайли етиштирилди. Қолхозчилар ва совхозларнинг ишчилари билан бирга ирригатор ва кимёгар, селекциячи шойфёр ва темир йўлчи, бинокор ва учувчи ҳам бу йилги ҳосил билан фахрланишга ҳақ-лидир.

Эндликда вазифа йиғим-терим мавсумини хар жиҳатдан шай бўлиб кутиб олинган, гўзаллардаги оппоқ очилган пахталарни тез ва нобуд қилмай териб олинган, деҳқонлар-дан келган пахтаи қабул қилиб олишни аниқ-пухта йўлга қўйилган, тўқимачилик ҳом ашёсининг юқори сифатли бўлишини таъминлаб, унинг сўнгги граммичага асраб қоллишдан иборатдир.

Бу вазифани бутун республика ҳал қилди: чуқин пахта Ўзбекистоннинг ифтихори, пахта етказиб бериш эса унинг мамлакат олдидида, қардош социалистик давлатлар ол-дидидаги фахрли бурчидир. Пахта комплексини ривожлантириш — беш йиллик иқтисодий программасини бажаришга, КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини амалга оширишга Ўзбекистон қишдаги асосий ҳиссадир.

«Оқ олтин» йиғим-терими бошланлиғи са ноқли қуилар қолди. Хўш, бунга ҳамма нарса тайёрми? Яна нималар қилиниши керак?

Ана шу саволларга Ўзбекистон халқ ҳўжа лиги турли тармоқларининг раҳбарлари ўз-ўзига муҳирларига жавоб қайтардилар.

ВАТАНГА—МАВСУМНИНГ МЎЛ ҲОСИЛ ЗАРБДОР КУЧИ

М. КАНДАУРОВ, «Союзмашхозпостово» бирлашмасининг бошлиғи.

ХОЗИР бирлашмаимизга қарашли завод-ларинида қизгин кўнлар бошланди. Машинасозлар қишлоққа машина ва механизмларни илдам суръатлар билан етказ-иб беришмоқда. Терим мавсумининг асосий оғирлигини ана шу машина-механизмлар ўз анимасига олади. «Ташхисельмаш» ҳозирда-ёқ Ўзбекистон қишлоқ механизаторларида 3300 та пахта терим машинаси, Т-28Х 4М ва ТМЗ-80Х маркали 8150 та трактор, шунингдек пахтаи қоп-қанорси» ташш учун 12 мингтадан кўпроқ принцип жуъатди. «Таш-хисельмаш» заводи бир ярим мингта тап-тагиш-пурқатин агрегати, «Чирчиксельмаш» заводи эса салман 1200 та кўрак чувиш ма-шинаси, 750 та кўсак терим машинаси, гўза-пол қолданган 1400 та машина етказиб берди. Барча корхоналарнинг коллективлари деҳқон-ларга техникани уч қаватлининг фондлари бўйича муддатидан ўн-йигирма кун барвақт етказиб бериш мажбуриятини олдидар.

Аммо тап машиналарнинг миқдорини қў-пайитиришдагина эмас. Бу йил ишлаб чи-қарилаётган агрегатлар аввалгиларига қараган-да сифат жиҳатидан ҳам устун туради — улар одатда бақувватроқ, унумлироқ, қулай-роқ ва пухтароқдир. Чунончи, пахта терим комбайнларининг қарийб ҳуддан бир қисми янги ХНП-18 маркали комбайнлардир. Улар тутилган пахтаи илгиритириб олувчи пневма-тик подборщиклар билан, уни хас-қўлдан то-залайдиган ихтам тозалашчи билан жи-ҳозланган. Пахтаи қоп-қанорси» ташш учун мўлжалланган ва кўп оқл ортиладиган тиришчилар турмуши ҳам шу йилги ма-всумда илгиритилди. Бундай тиришчилар ор-тиётган пахтаи «зи-чинобалай» олади: пневматик система механизаторга трактордан тушмай бортиларни очиб ва ёпиш имконини беради. «Ташхисельмаш» ОВХ-28 маркали янги чаңгалиқ пурқатилар ишлаб чиқара бошладилар. Бу машиналар аввалгиларига қара-ганда икки баравар кўчлидир.

Бир қанча қийинчиликлар бартараф этил-ганда машинасозларнинг куч-гайратлари яна ҳам кўпроқ самарали бўлур эди. Аммо биз ана шу қийинчиликларни ўз кўчимиз билан бартараф эта олмаймиз. Чунончи, «Вторчер-мет» қутовчилари ҳом ашё билан ҳушсуз таъминлиши сира ҳам йўлга қўйилмапти. Унинг устига шиктанинг сифати стандартлар-га мос келмапти. Шу сабабли масалан, «Чир-чиксельмаш» заводи печларида қўйилмалар-нинг ўртача вази нормадиги 4,6 тонна ўр-нида атиги уч-уч ярим тоннани ташил эт-моқда. Тошкент экскаватор заводи трактор-созлардан 600 машина учун орқа ўн қожу-қлар тайёрлаб бериш бўйича қара бўлиб қол-ди. Бир неча марта қилинган илтимосларга қара-май республика Госнабга корхоналаримиз фондлари бўйича ёғоч-тахта аквратиб берма-пти. Шу сабабли тайёр машиналарни ўраб жойлаштирадиган ҳеч нарса йўқ.

Лекин ҳар қандай қийинчиликларга қара-май машинасозлар қишлоқ механизаторлари-ни зарур техника билан муддатидан илгари таъминлашга азму-қарор берганлар. Аини вақтда улар оталиқ тадбирларининг катта комплексини амалга оширмоқдалар. Ижумладан Тошкент заводидаги колхоз ва совхозларга автофурголарга жиҳозланган ўнлаб кўчма устакхоналар жуъатди. Энг яхши ремонтчи му-тахассислар ўрим-йиғим мавсуми аини қиз-гани пайтда механизаторларга ёрдам бериш учун келиб машиналарнинг узлуқсиз ишла-шини таъминлаб турадилар.

(Давоми 2-бетда).

ЛЕНИНЧА ДАРСЛАР

Пойтахтимиздаги Киров райониинг ҳамма мактаб-ларидаги каби 70-мактабда ҳам биринчи дарс В. И. Ленин таркиман ҳоли ва фаоли-ятга бағишланади. Бу дарс орқали улғў доҳийга бўлган меҳр-муваббат, ленинча яшаш, ўқини ва ишлашга даъват учун йўл очилади. Ана шу ибратли ва муҳим машгулотга алоҳида эътибор билан тайёргарлик қўрилди. М. Назарова, М. Гусарова, Л. Багирова, Х. Азизова, С.

Иброҳимов, Р. Баҳодирова каби қатор педагоглар Ил-чининг ҳаёт йўли ҳақида ўқувчиларга тақриб беради-лар. Машгулотлар мавзуи «Ленинча миллий сиёсатнинг буюқ тантамаси», «Ленин ҳа-миша биз билан», «Ленинча декретларнинг аҳамиятига қаратайлади».

Машгулотларни қизилқарли ўқазниш учун кўргазмали кўроллардан фойдаланилади.

С. СУЛТОНОВ.

XVII қақирқ халқ де-путатлари область Совети-нинг VII сессиясини қақирқш тўғрисида

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ ҚАРОМИ

Халқ депутатлари область Совети ижрония комитети қар-ор қилади:

1. XVII қақирқ халқ де-путатлари область Совети-нинг VII сессиясида депутат-ларнинг доқладлари ва нутқ-ларида билдирилган таққил-дий мулоҳаза ва таққилфлар бақариллашининг бориши тўғрисида.

Область ижрония комитети-нинг раиси

Т. АЛИМОВ.

Область ижрония комитети-нинг секретари

А. МАНСУРОВ.

1981 йил, 24 август, Тошкент шаҳри.

Кейинги йиллар ичиди Янгийўл районидидаги «Партия XXI съезди» колхозининг правле инеси колхозчиларини турмуш маданиятини юксалтиришда катта ишлар қилмоқда. Бу ерда маданий-маиший муассасалар қуриб фойдаланишга топширилди. Бунда колхоз правленесининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мадамин Марамиянинг ҳиссаси катта. У маориф шохбачаларини кенгайтиришга ҳам алоҳида эътибор бераётир. Сурат-да: янги ўқув йили арафасида колхоз терри ториясида фойдаланишга топширилган мактаб ўқитувчилари ва ўқувчилари М. Марам мовга миннатдорчилик билдирмоқдалар. А. Аббас фотои.

КАТТА СИНОВ АРАФАСИДА

БЕШ ЙИЛЛИК БИРИНЧИ ЙИЛИ ПАХТА ҲОСИЛИНИ ШАЙ БЎЛИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК!

(Боши биринчи бетда).

БИР МИНУТ ҲАМ БЕКОР ТУРИШ ЙЎҚ

Т. ФАҒЗИЕВ,
Ўзбекистон ССР «Госкомсельхозтехника» сн
раисининг ўринбасари

ТЕХНИКАНИНГ ҳаммаси аниқ пухта ишлаш учун, ҳосил ноубодгарчилигига йўл қўймаслиги учун ин-гим-терм комплексидagi барча ме-ханализмларга намунали хизмат кў-рсатишини йўлга қўйиб керак. «Гос-комсельхозтехника» коллективларининг куч-гайралари ҳам худди шунга қаратилган-дир. Район бирлашмаларида тузилган 650 та ре-монт эвониси терм-транспорт бригадлари составига қўшилди. Ана шу эвонелар сал-кам 17 мингта — жами пахта терм маши-наларининг қарийб ярмига хизмат кўрсати-ши ўз зиммасига олади. 650 тага яқин кўча устакана терм конвейерининг аниқ пухта ишлашини таъминлайди. Юзлаб соловчи мас-терлар, слесарлар, шофёрлар, пайвандчилар йил бўйи смена билан набоғчилик қилишга тайёрланади. «Госкомсельхозтехника»нинг ре-монт корхоналари икки сменда ишлашга ўта-ди. Пахта ортилган трактор поездларининг тўхтовсиз ҳаракат қилиши учун тайёрлов пунктлари ҳузурида техника хизмати кў-рсатиш 111 та доимий постларни ташкил қи-лиш планлаштирилмоқда. Ремонт эвонелари-нинг ҳаммаси механикларнинг техник ҳола-тини текшириш ва нуқсонларни тезлик билан пайдо бўлиш учун диагностика приборлари билан таъминланган.

Ҳозир бизнинг корхоналаримизда пахта терм техникаси ремонтни ихтисосига етай деб қолди. Бу йил техникага хизмат кўрсати-шининг ўзини оқлаган илгир формаси — район алмашаш пунктлари орқали запас қисмлар билан гарантияланган ҳолда таъминлаш фор-маси кенг жорий этилди. Иш шундай таш-кил этилганда детални теда алмаштириб олиш учун механик ҳайдовчининг яқин ора-даги ремонт бўлимаси билан алоқа боғлиқли-ки қилади. Ана шу ремонт бўлимаси аймақнинг пунктига раёно орқали буюртма беради. У ердан эса зарур нарсаларнинг ҳам-маси тўпла тутириш билан берилади. Механизатор кадрлар тайёрлаш учун ҳам кўпгина ишлар қилинди. Район бирлашмалари ҳузуридаги ўқув комбинатлари ва курсларни битириб чиққан 8500 киши ҳўжалиқларга ке-лишти. Бу булутридан анча кўпдир. Булар-дан ташқари 14 минг шофёр, слесар, меха-ник, пайвандчи малакани ошириш қисқа му-датли курсларда ўқитиш тугалланди. «Оқ олтин» ингим-терми бошланғичга қадар тай-овлар текширишни ўқитиш — ремонт эвонеларининг кўча устаконаларининг, агре-гатларнинг тайёрлигини ўзин-кесил аниқлаб олиш кўзда тутилмоқда.

«Сельхозтехника»нинг барча меҳнаткаш-лари, тармоқ раҳбарлари ва иш зарур ишлари ҳаммаси бажарилиб, деярли бўлмаган вақт эса жуда оз қолганлигини аниқлайди. Беш йиллик биринчи йил мўл ҳосилни ҳар жи-ҳатдан шай бўлиб кутиб оломоқ учун бутун кучимизни сарфлаймиз.

ПАХТА КАРВОНЛАРИГА КЕНГ ЙЎЛ

В. УСМОНОВ,
Ўзбекистон ССР пахта тозалаш
саноати министри

ТЕРИМ мавсумида тайёргарлик кўриш пахтачилар учун ҳамма тармоқни та-комиллаштириш, иш самардорлигини ва сифатини ошириш йўлида босилган янги бир қадам бўлади. Бу сафар ҳам биз республи-канинг ҳамма тайёрлов пунктларида деҳқон-лар ингим-термининг долзарб кўлариди. Беш йиллик планнинг 100 процентига ҳосил топиш-ришларига имкон берадиган шароитлар ярат-иш вазифасини илк бор ўз олдимизга қўй-дик.

Ҳозир Ўзбекистонда 500 талдан кўп тайёрлов пункти бор. Буларнинг ҳаммаси пахтани қабул қилишга тахт қилиб қўйилди. Ҳамма хирмон майдонлари ремонтдан чиқарилди ва брезент-лар билан таъминланди. Пахта сақланадиган кўпчилик майдонлар шига тушрилди. Пахтани тўхтовсиз бир маромда қабул қилиб олиш учун кўп иш бажарилиди. Транспорт-лар, трактор ва прицеплар, наврои ва венти-ляторлар ремонтдан чиқарилди. Лаборатория приборлари ва тош-торон соғалб қўйилди. Бу йил илк бор иш сееруним транспортлар кенг қўламда қўлланилади. Улар бир соатда 30 тон-на пахтани хирмонга кўтарди. Бундай транс-портлар пахта тушириб, хирмон қилишни анча тезлаштирувчи қабул қўрилмалари билан комплекс ҳолда ўрнатилмоқда.

Деҳқонларнинг юқори сорт пахта топириш-дан маънафатдорликларини ошириш учун пах-танинг сифатига бригадара-бонда баҳо бе-риш методидан кенг фойдаланмоқчимиз. Бу йил 124 та тайёрлов пункти ана шу принци-п асосида ишлайди. 230 талдан кўп ҳўжалик бил-ла янги ҳисоб-китоб шакли йўлга қўйил-моқда. Ўзининг учун тайёрлов пунктларида ла-боратория приборларини қўллайиш, пахта қабул қилиб олувчилар сонини ҳам ошириш керак бўлди. Лекин биз бу харажатлар қопла-тишга қўлимиз етиб, маблагни бемалол сарф-лай бердик. Чунки провард натижада деҳ-қонларнинг сифат учун масъулиятни опали, тайёрлаётган пахтанинг сорт, бинобарин толаннинг сифати ҳам яхшиланди.

Барча тайёргарлик ишлари тўғрисидаги ҳом аёсиёни янада яхшилаш, толаннинг йи-ғиув ҳоссаларини сақлашни мақсад қилиб қўй-ган. Бу ишлар КПСС XXVI съезди ва Ўзе-бекистон Компартияси XX съезди қарорлари асо-сида соҳани кайта куруллангичини комплекс планга асосида олиб боришмоқда. Жумладан шу планга мувофиқ яна 30 та куришти шехи бар-по этилди. Эндиликда республикада бундай деҳлар сон 400 талдан ошиб кетди.

Пахтани ноубуд бўлишини камайтириш ва то-ла сифатини яхшилаш йўлида қўйилган бошқа бир муҳим қадам — бостирмалли омборлар ку-ришдан иборат бўлди. Бундай омборларни ку-риш каттагина харажат талаб қилади албатта. Лекин бу маблағлар юк ортиш-тушириш иш-ларини юксак даражада механизациялаш, пахтанинг ноубуд бўлишини камайтиришда ёр-дам беради. Ҳозир 34 та бостирмалли омбори-миз бор. Бундан кўп деб бўлмайди. Омборларни тезроқ куриш учун қучли куриш базаси ке-рак.

Пахтани қайта ишлаш технологиясининг ўн-да ҳам муҳим ўзгаришлар рўй берди. Завод-ларда юксак самарали поток линиялар жорий этилди. Уларда принципал янги машина-ус-куналардан фойдаланилган: уларнинг автомат-лаштирилган паракеси анча юқори, хизмат кў-рсатиш шароитлари яхши пахтани тозалаш жара-йини нечоғлик бўлгандигига қараб ўзгари-риб турилади.

Ўзбекистон пахтачилари деҳқонларнинг фи-дикорона меҳнатлари билан етиштирилган мўл ҳосилни сўнгги граммгача сақлаб, қайта иш-лаш учун ҳамма ишларни қилади.

ПАХТА КАРВОНЛАРИ УЧУН ЁҚИЛҒИ

В. А. ҲАМИДОВ

Ўзбекистон ССР Нефть маҳсулотлари билан
таъминлаш давлат комитетининг раиси

ТЕРИМ мавсумида биз — нефть таъ-миноти ходимларини ҳам қизғин ишлар кутмоқда. Тармоқ корхоналарида кол-хоз ва совхозларнинг механизаторлари, авто-ҳўжаликларнинг ҳайдовчилари бекхўтов иш-лаш учун шарт-шароит яратилиши асосий мақ-сад қилиб қўйган тadbирлар комплекс бажа-рилди.

Жиззах ва Сурхондарё областларининг чўл-куварлари шу тadbирларнинг натижаларини биринчи бўлиб сездилар. Бу йил Дўстлик ва Жарқўрғонда иккита кучли нефть базаси фой-даланишга топширилди. Биз айтиш шукҳар-ларда корхоналар кўчи, исхнат ресурслари кам, ҳар бир ишчи алоҳида ҳисобда турган жойларда техникани ёқили билан таъмин-лашни енгиллаштириш ҳаракатида бўлдик. Бен-зин қуддиган станцияларнинг кўпайиб бора-ётганлиги ёқилиг запасларини истеъмолчилар-га мумкин қадар яқинлаштиришимизда ердан бермоқда. Шу йилнинг бошидан бери унта шундай пункт фойдаланишга топширилди. Бу-тун ўн биринчи беш йилликда шунча пункт очиш мўлжалланган эди. Пироваддида респу-бликадаги ҳар бир районни бензин станцияси билан таъминлаш вазифа қилиб қўйилган.

Ингим-термининг биринчи кунларидан бош-лаб бензин қуювчи кўча станциялар ўзининг одатдаги маршрутларини ўзгаришди. Биз ингим-термининг асосий транспорт алоқаларини ол-диндан ўрганиб чиқиб, кўпчилик пахта карвон-лари йиғилган «чорраҳаларни» аниқлаб қўйдик. Ҳозирнинг ўзидаёқ 196 та кўча стан-цияси учун ўзининг «таъсир доираси» белги-лаб қўйилди.

Бензин ташийдиган ҳамма машиналар, стан-циялар нефть базалари қангитал ремонтдан чи-қарилди. Корхоналарда пайдо бўлган кўпгина янгиликлар ҳўжаликларнинг анча тез нефть маҳсулотлари олиб туришларида ёрдам бера-ди. Цистерналарга автомат тарзда бензин қў-йиш системаси шулар жумласидан бўлиб, ҳай-довчи кнопкани босса ёқилги тушурилади. Барча бензин станциялари олдиндан туриб бош-каришга ўтказилди. Бу нарсга транспорт воси-таларининг навбатда туриб қолганини камай-тиришда ёрдам беради.

Комитет корхоналари ингим-термига тайёр-гарлик кўриб, зарур ёқилги запасини гамлаб қўйдилар: нефть базаларида ўн минглаб тонна автобензин ва дизель ёқилғиси тулланди. Бу оз бўлмасда эҳтиж тула-тўқис қондирилди, деб бўлмайди. Бунга сабаб — Фаргона нефтин қайта ишлаш заводи бензин юбориш графиги-ни муттасил бузиб келмоқда. Пил бошидан бе-ри бу корхонадан 13 минг тоннадан кўп А—76 маркали бензин оломлади. Ҳолбуки бу миқдор республикадаги ҳамма совхоз ва кол-хозларнинг машиналарига бир неча кунга ет-ган бўлур эди.

Тармоқимиз меҳнаткашлари бу йилги ҳосил тақдирини учун масъулиятни яхши сезади-лар. Улар деҳқонларини бензин, қора мўл, дизель ёқилғи билан бекхўтов таъминлайди-лар.

МУСОБАҚАДА КИМ ҒОЛИБ ЧИҚАДИ?

М. Р. РАЗЗОҚОВ

Қишлоқ ҳўжалик ходимлари касаба союзи
республика комитетининг раиси

КАСАБА союзи ташкилотларимиздаги аъзолар 2 миллион кишидан ошди. Ҳосилни йиғиб-тератишдан шу киши-лардир. Ҳўш ким яхшироқ, самаралироқ иш-лаб, бошқаларга ўрнак кўрсата олади? Механи-заторлар ва термчилар социалистик мусоба-қасининг шартлари ишлаб чиқилиб бўлди. Те-рим илгорларини маънавий ва моддий рағбат-лантириш тadbирлари белгиланб чиқилди. Му-собақа ғолибларига топириладиган ғиммеллар ва қимматли совғалар тайёрлаб қўйилди. Му-кофотлар туғридан-туғри далаини ўзида, иш жойида, бригада, эвено ва терм отряди кол-лективининг кўз ўнгига берилади.

Социалистик мусобақани ташкил этиш та-комиллаштириб боришмоқда. Биз бригада каса-ба Союз ташкилотларининг иш якуни ҳар кун ичариб турилишига эришмадик. Якун-ларнинг ошқора бўлишига катта аҳамият бе-рилади: кўпчилик дала шийпонларида стенд-лар ўрнатилган бўлиб уларда иш кунин якуни-ларни акс эттириб борилади, сменадан сўнг эг-и яхши меҳнат-ҳайдовчи шарафига меҳнат шо-ишхурат байроғи кўтарилади. Масалан, Анди-жон областидagi «Ленинчи» совхозда, бошқа кўп ҳўжалиқларда иш шундай ташкил қи-ляди.

Булутри ишлар сингари бригадалар, устак-алар ва бўлимларда дала шийпонлари кўрик-конкурслари ташкил қилинди. Касаба союзи ак-тивлари, ҳўжалик раҳбарларининг куч-гайрат-ларини пахтакорларнинг дам олиш шартла-ри ва маданий ҳордиқ чиқаришларини доимо яхшилаб боришга қаратилди. Бутун мавсуми мобайнида касаба союзи ташкилотлари соғлом-лаштириш пунктларининг ишнини назоратла-олиб, ҳар бир меҳнаткорни ўз вақтида ме-дицина қўриғидан ўтиб туришини кузатиб бо-рилади.

Ҳозирок шунинг мамунияти билан айтиш мум-кинки, ҳўжаликларнинг қарийб ҳамма раҳбар-лари касаба союзи комитетларининг қарорини бажариш — дала шийпонлари радиолаштири-ди, уларнинг кўпчилигида телевизорлар ўрна-тилди. Бутун мавсум мобайнида бу ерга янги газета ва журналлар келтириб турилади. Қаш-надарё областидagi Акмал Икромов номли совхозда, Жиззах районидagi Алишер Навоий номли колхозда, Бўхоро област Пешку рай-онидagi «Ўзбекистон» колхозда ва бошқа кўп ҳўжалиқларда термизга жуда яхши тайёрла-ниш шинам дала шийпонларини кўриш мумкин. Юқорида айтилган «Ленинчи» совхозда ҳам касаба союзи активлари меҳнаткорларнинг маъийи ёрдам қилиш учун куч-қувват-ларини аямлайди. Уларнинг ташаббуси бил-ла дала шийпонларида шинам дам олиш хо-налари жиҳозланди, ёрдамчи ҳўжалик барпо этилиб, унда чорва моллари боқилмоқда. Қўйинчи, пахтакорларнинг дастурхонидан шу ерининг ўзида етиштирилган янги сут ва туҳум, гўшт ва балиқ аримайди.

Хотин-қизларини термизга жалб қилиш учун касаба союзи ташкилотларининг жонбозликлари билан юзлаб мавсумий болалар болгалари ва аслилари очилди.

Касаба союзи оммавий-маданий комиссияла-

Балиқчи районидagi «Прованс» колхоз пахтакорлари сёзларда йилда 800 гектар пахта май-донининг ҳар гектарида 40 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқдалар. Дала, устакона-ларда пахта термига пахта ҳозирлик қилишмоқда. Шу кўларда ҳамма пахтакорлар кўчаларда, Суратларда: 1. Почтачон Сайфиддин Душев дала шийпонига газетажурналлар келтирди. 2. Марказий район касалхонас врач Рамадуллохон Баёзова ва ҳамшира Муборак Убайдуллоева пахтакорлар хизматида. 3. Дўстлик районидagi Ленин номи совхозда эркаклар ҳаммиш ар-доқда. Яқинда 140 ўринли богча фойдаланишга топширилди. Эркаклар богчада. А. Мирзаянова, Ш. Алимов, Б. Юсупов фотолари (ЎзТАГ).

ВРАЧ ВА ҲАМШИРА-НИНГ ҲИССАСИ МАГАЗИН БРИГАДАГА ЙЎЛ ОЛАДИ

А. ХУДОЙБЕРГАНОВ,
Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш
министри

ТЕРИМ мавсумида дала шийпонларида 150 та ихтисослаштирилган кўча амбулаториялар юборамиз. Уларнинг қаққон ва яхши ишларини кишиларнинг соғ-лигини сақлашда ёрдам беради, механизатор-лар ва термчилар иш унумига самарали таъ-сир кўрсатади.

Кўча амбулаториялар зарур асбоб-ускуна, дори-дармон билан таъминланган. Зарурати бўлса шу ерининг ўзида экспресс-анализ қи-лиш, биринчи ёрдам кўрсатиш мумкин. Сало-матлик хизмати штаблари — марказий район касалхоналари ва кўча амбулаторияларнинг ҳаракат графикаларини тасдиқлаб чиқди. По-ликлиникалар, кишлоқ устакна касалхонала-ри, фельдшерлик, акушерлик пунктлари ва бошқа соғлиқни сақлаш муассасалари янги медицина асбоб-ускуналари, зарур дори-дар-монлар элтиб берилади.

Оналар далада ишлайдиган болалар тў-ғрисида алоҳида ғамхўрлик қилинади. Дала шийпонларида, кишлоқларда мавсумий болалар болгалари ва аслилари барпо этилмоқда. Ҳар бир шундай муассасада ҳамшира набоғ-чилик қилади. Терм мавсумида кишлоқда кўпчилик мелин кадрлар керак бўлади. Ана шу борада ме-дицина институтларида ёрдам куттимиш. Ўр-танги врачлар — юзлаб юқори курс студент-лари таърибда мутахассислар билан бирга беморларни қабул қилади. Уларга бирин-чи ёрдам кўрсатади, дала шийпонларини текшириб чиқарилади, санитария тadbир-чора-ларини ўтказишади.

Олий мактаблар ва илмий-тадқиқот инсти-тутларининг, республика ва област соғлиқни сақлаш муассасаларининг етакчи мутахассис-ларидан иборат консультатив гуруҳлари ту-зилади. Улар ихтиёрида бўлган самолётлар ва вертолётлар зарурати туғилиши биланок шо-ишчилар малакаси ёрдам кўрсатиш учун утиб кетгани ҳамма тайёр туради. Шу кўларда меҳнатларнинг ҳам юмуш-лари қўйилган. Ҳар бир меҳнаткорда инди-видуал аптечка борми? Пахтакорларда бе-ладиган иссиқ оғнат қандай таъкил этилган-дир? Мавсумий ишлар ҳамма ерда ҳам ишга тахт қилиб қўйилганми? Инчимиз сув таъми-ноти қандай йўлга қўйилган? Мана шу юмуш-лар — мураккаб профилактик тadbирлар комплексининг таркибий қисмларидир. Совет соғлиқни сақлаш системаси эришган ютуқлар тўғрисида, гигиена-санитариянинг турли про-блемалари, касалликларнинг олдини олиш тў-ғ-

қади. Дала шийпонларида сотувчисиз 5.600 дўкон жиҳозланиб бўлмоқда. Дала шийпон-лари учун бадий ва сиёсий адабиёт, фан, қишлоқ, ҳўжалик, техника масалаларига доир китоблардан иборат 10.200 кутубхона коми-лектланди. Пахта терм кампаниясининг ил-горлари учун харидоригр моллардан иборат 300 мингта махсус совғалар тайёрлаб қў-йилди.

Терм мавсумида пахта тайёрлаш пунктла-ри ҳузуридаги опхоналар тармоқлари кенгай-тирилди, уларнинг хизмат кўрсатиш фео-лияти кучайтирилди, иссиқ оғнат, кўпроқ миллий оғнатини туғу-қуи тайёрлаш ташкил этилади. Пахтакорларнинг иш жойларига кў-ча буфетлар муттасил катнаб туради.

ХИЗМАТ КЎРСАТИШНИ ЯНАДА ЯХШИЛАЙМИЗ

А. И. БРОДОВА,
Ўзбекистон ССР аҳолига маъийи
хизмат кўрсатиш министри

МАИШИЙ хизмат кўрсатиш ҳо-дими ўз олдиларига пахта ингим-термининг долзарб кўчи-лариди далаларнинг меҳнаткашларини қўпгина ҳўжалик ташвишларидан ха-лос этишни мақсад қилиб қўйди. Пахта-корларга хизмат кўрсатиш тadbирлари пла-нида асосий эътибор бевосита дала шийпон-ларида хизмат кўрсатишга қаратилади. Шу мақсадда ҳамма районларда комплекс кўча бригадалар тузилган бўлиб, булар составига сартарош, фотограф, кийим-кечак ва побай-зал тикити ҳамда ремонт қилиш кийим-кеча-нин юзб бериш ва химиялий йўл билан тоза-лаш учун буюртмалар қабул қиладиган ходим, радио ва телевизор аппаратларини ҳамда рўз-горда ишлатиладиган мураккаб техникани ремонт қилдиган устакна ирали. Бундай бри-гадалар уч юзлан кўпроқ бўлади. Улар ихти-ёрига транспорт воситалари ва тегишли ас-боб-ускуналар бериб қўйилган, қатнов гра-фиклари маҳаллий Советларнинг ижроия ко-митетлари билан келишиб олинган.

Бу йил республиканинг кишлоқ районла-рида маъийи хизмат кўрсатиш хажми қарийб 15 миллион сўмлик, яъни 10 процентдан зиёд қўлайтирилди. Бундай ўсшига асосан пахта терм кампанияси қатнашчиларига хизмат кўрсатишнинг яхшилаш ҳисобига эри-шилди. Кўрпа-ёстиқ, корможа ва турли по-абзаллар тикити иш хизмат кўрсатишнинг анъанавий турларига кирди.

Доимий устаконалар, маъийи хизмат кў-рсатиш уйлари, ателье-лар, қабул пунктлари комплекси ва бошқа корхоналарнинг (Ўзе-бекистон колхоз ва совхозларида буларнинг со-ни ўн мингдан кўпроқдир) иш режими дала меҳнаткашларига қўлай бўлиши учун ўзгар-тирилди: улар бу ерга эрталаб ёки кечқурун келишлари мумкин бўлади.

САНЪАТ ХОДИМЛАРИ—ПАХТАКОРЛАРГА

З. НҲУДОШЕВ,
Ўзбекистон ССР маданият министрининг
ўринбасари

РЕСПУБЛИКА Маданият министрлиги пахтакорларга хизмат кўрсатиш графигини ишлаб чиқди. Республикадаги 39 та театр-томоша корхоналари, юзлаб бадий ҳаваскорлик коллективлар, кутубхоналар учун пахта ингим-терми даврида дала шийпонла-ри кишлоқ маданият уйлари асосий иш жо-йларига айланди.

Ҳамма номлидаги Давлат андемон театр анъанави мувофиқ пахтакорлар билан учра-шуви биринчи бўлиб бошланди. Республика-даги энг кенга театр ақинидига Қашнадарё областидagi чўдуварлари ҳузурида бўлди. Ҳозир эса Жиззах даштини ўзлаштирувчиларга ма-даний хизмат кўрсатишмоқда. Театр коллектив-кишлоқ меҳнаткашлари билан ўз учрашу-ларини ноябрь ойида Тошкент областда та-момлайди.

Алишер Навоий номли театр планида пах-такорлар билан 20 учрашув ўтказиш кўзда тутилган. Дала меҳнаткашларига «Тоҳир ва Зухра» опера-балетини, «Петр—1» операси, «Севги ҳақида қисса» балетини, концерт программаларини қўйлади.

Ҳар бир театр коллективи деҳқонларга ба-ғишланган гадала ва пахта етиштириётган-лаш ва бибонларда отарларни боқётган ки-шилар халфа ҳўжа килувчи постановкани репертуарга киритишни ўз бурчи деб ҳисоб-лайди.

Дўлат филармониясининг ансамбллари, концерт бригадалари, област филармонияси-нинг коллективлари, «Ўзбеконцерт» артист-лари пахтакорлар ҳузурига жўнаб кетилди. Машҳур «Шодлик» ансамбли Андижон, Сур-хондарё, Самарқанд, Қашнадарё областларида бўлади. «Ялла» ансамбли Бўхоро ва Самар-қанд област дала меҳнаткашларига кон-цертлар қўйиб беради. Жиззахликлар «Наво» ансамблининг артистлари билан учрашадилар.

Қаршол республикалардан келадиган артистлар ҳам пахта терми кампаниясида иш-тирон этилади. Жумладан, Россия, Федера-циясида «Колбирик», «Венец», «Друзья», «Слай» ансамбллари Ўзбекистон даладаги-га кетилди. Бадий ҳаваскорлик коллективла-ри, агитбондалар, автокўчалар, кутубхона-лар, кўча кинолар, автобусулар пахтакор-лар ҳузурига тез-тез бориб турадилар. Анди-жон областда «Андижон полкиси», «Арму-гон», «Наврўз», Шахрисабз районидagi Ле-нин номли колхоздан «Шодлик», Қашна рай-онидagi маданият уйининг «Бўстон», Янка-бог маданият уйининг «Феруза» сингари халк ансамбллари ва кўпгина бошқа ансамбллар-нинг концертлари меҳнаткашларга гўят ман-зур бўлмоқда.

«Пахта» автопоезди яқинда сафарга жў-нади. Унинг пасажирлари лекторлар, рас-сомлар, фотосурат устаслари, кутубхоначилар, артистлардан иборат. 400 наф кўпоқ авто-клуб ва кутубхоналар ана шу поезднинг йўл-дошлари бўлади. Улар далада ва дала ший-понлари бўйлаб кўп километр йўл босадилар, ҳар бир бригадала бўлади.

«Қишлоқ ҳўжалигида барча тармоқларнинг муттасил ривожланиши ва сама-радорлиги ўсшига, ишлаб чиқариш қўлайиб, маҳсулот сифати ошишига эришилсин. Қишлоқ ҳўжалик ишлаб чиқаришини ҳар томонлама интенсивлаш йўли давом эттирилсин».

КПСС XXVI съезиди қабул қилинган мамакатини ривожлантиришнинг асо-сий йўналишларида ана шу сўзлар ёниб қўйилган. Миллионларнинг куч-гайрат-лари партия белгилаб берган режаларини шараф билан бажаришга, Ватан боғи-гини қўлайитишга ва қудратини мустақамлашга қаратилгандир. Ўзбекистон пахтакорлари ҳам 1981 йилнинг улкан пахтаси учун олд борилаётган якунов-чи жағдага қатнашмоқ учун далага чиқишга шайлана туриб, умумий сафарга ўз ўринларини аниқ-равшан тушушмоқдалар. Мамакат бу йил 5.900.000 тон-на «оқ олтин» олади, деб қатъий сўзберилади. Бу ваъда амалий иш билан мустаҳкамланади, мажбурият шараф билан бажарилади.

Республиканинг миллион-миллион колхозчилари, ишчилари, хизматчилари бу йўлда куч-гайратларини аямайдилар. Республикада пахтар ва кишлоқлар-нинг ҳар бир меҳнаткаши ўзини ифтиҳор билан пахтакор деб атамоқда.

ЎзТАГ муҳбирлари: С. ГРЕБЕНЮК, А. ЗАКОВЯНИН, Г. КАЗАНЦЕВА, Ю. КРУЖИЛИН, Г. КИРХАДЖИ, Б. МАХМУДОВ, А. СКОРОБОГОВ, С. ФЕНОТИН, С. ФРОЛОВА, Э. ШАЛЬ.

АССАЛОМ, СЕНТЯБРЬ!

ДАВР ТАЛАБЛАРИ АССОСИДА

ҲОЗИРГИ босқичда халқ маорифи ходимларининг энг асосий вазифаси КПСС XXVI съездининг ўқувчиларга таълим ва тарбия бериш самардорлиги ҳамда сифатини ошириш, уларни ҳаётга ва меҳнатга тайёрлаш тўғрисидаги қарорларнинг ижтимоий-педагогик таъминоти билан боғлиқдир.

Областимизда бу борада анчагина ишлар қилинмоқда. Биз янги ўқув йили ҳам муносиб ютуқлар билан кутиб оламиз. 815 мактабнинг ҳаммаси сифатли ремонтдан чиқарилади. Янги фан кабинетлари, ўқувхоналар ташкил этилади. Шу йилнинг ўзига молиявий маблағлар билан таъминланган барча мактаблари ҳисобига 18 мингдан зиёд ўқувчи мўлжалланган 33 мактаб, боғча ва яшлар қўрилми олиб борилади. Чиноз районидagi Оқунбобоев номи, Коммунистик районидagi «Политотдел», Янгйўл районидagi «Партия XXI съезди», Габула районидagi Свердлов номи коллежалари, Янгйўл, Янгибод, Габула ш. мактаблари қатор билим маканлари фойдаланишга топширилади. Бу йилги ўқув мавсумида ҳаммаси бўлиб 13 минг ўқувчи-ўқувчи йили мактаблар иш бошлади.

Кейинги йиллар кичида спорт иншоотлари қўрилди. Янгида, жойлаштирилди. Шу йилнинг ўзига кўлаб спорт майдончалари, 137 тир, 308 та сузиш бассейни фойдаланишга топширилади.

Ўқувчиларни иссиқ оғдат билан таъминлаш, уларга медицина хизмати кўрсатишни яхшилаш борасида ҳам сезиларли ишлар қилинмоқда. Ҳозирги пайтда область мактабларида 793 буфет ва ошхоналар, 811 та медицина пунктлари, 274 та тиш кабинетлари ишлаб турибди.

Ҳамма соҳалардаги каби маориф системасида ҳам иннинг сифати кўпайди. Янгида педагоглар оқрида 1400 нафар ёш мутахассис келиб қўшилди. Эндиликда биз 26 минг нафардан зиёд ўқувчиларнинг катта армиясига эга бўлдик. Бу — жуда катта куч. Педагоглар малакаларини ошириш борасида самарали тадбирлар амалга оширилмоқда. Ёш яхши ўқувчиларимиз иш тажрибаси оммалаштирилмоқда. Натигада 1980—1981 ўқув йилларида ўқувчи ва давомат анча яхшиланди. Хуёусан тўрт ва беш баҳолаб ўқувчилар сонининг икки йилдаги нисбатан 2,5 процента оғди.

Давр ўқувчиларга билим бериш, уларни маънавий тарбиялаш билан биргаликда болаларда меҳнат кўнжмала-

рини ҳосил қилишга даъват этмоқда. Шуни ҳисобга олиб, деярли барча мактабларда касб танлаш кабинетлари ташкил этганмиз. Областдаги 40 та ўқув ишлаб чиқариш комбинатига эса болалар дурадгорлик, тиш теуручилик, слесарлик, токарлик, бўғичлик сингари қатор касбларни ўргатмоқдалар. Бу йил 26 минг нафардан оғди юқори синф ўқувчилари хунар эгалари бўлиб етиштирилди. Бу йилдан ташқари 46 та мактабда автомобил, 156 та мактабда тракторчилик бўйича машгулотлар ўтказилди.

Шонли партиямиз съезди қарорларида болаларни олти ёшдан бошлаб ўқишга жалб қилиш, кунин узайтирилган гуруҳлар фаолиятини янада яхшилаш, кенгайтиришга тўла шарт-шароит яратиш борасида алоҳида ғамхўрлик қилиб, қатор тадбирлар белгилади. Бу режаларни биз ҳам ижтимоий билан амалга оширишимиз. Бу мавсумда 117 минг нафар жасин фарзандларимиз кунин узайтирилган гуруҳларга жалб қилинди. Областдаги 37 та музика мактабига эса 12 мингдан оғди бола музика сирларини эгаллайди.

Ўн биринчи беш йилликда область халқ маорифи олдида жуда катта вазифалар турибди. Биз Тошкент шаҳар Киров район маорифчиларининг ўқувчиларга чуқур билим бериш, уларни меҳнатга тайёрлаш ва ҳамини актив позицияда бўлишларини таъминлаш юзасидан мувоапазликка тўла кўпчилигимиз. Шу асосда ўқитиш ва тарбия самардорлигини ошириб боришга ятлашимиз.

— Бугунги асосий вазифа, — деб таъкидлаган эди ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXVI съездида КПСС Марказий Комитети номидан қилган Ҳисобот докладыда. — мактабда ўқитиш, меҳнат тарбияси ва ахлоқий тарбия сифатини оширишдан, ўқувчилар билан ўқувчиларнинг меҳнат самараларини баҳолашда расмийликка барҳам беришдан, таълим билан ҳаётнинг боғлиқлигини аниқлаш мустақамлашдан, мактаб болаларини ижтимоий фойдали меҳнатга тайёрлашдан иборат.

Бу талабларда келгуси йиллардаги ҳарқат програмаси яққол таърифлаб берилади. Областимиз халқ маорифи ходимлари съездида қайд этилган ана шу улғувор режаларни амалга ошириш учун ўз куч ва ғайратларини, билим ҳамда маҳоратларини аямой сарфлай-верадилар.

А. НАЗАРОВ,
область халқ маорифи бўлимининг мудири.

БУ РАҚАМЛАР МАЎЗИНИ ЧАҚИР

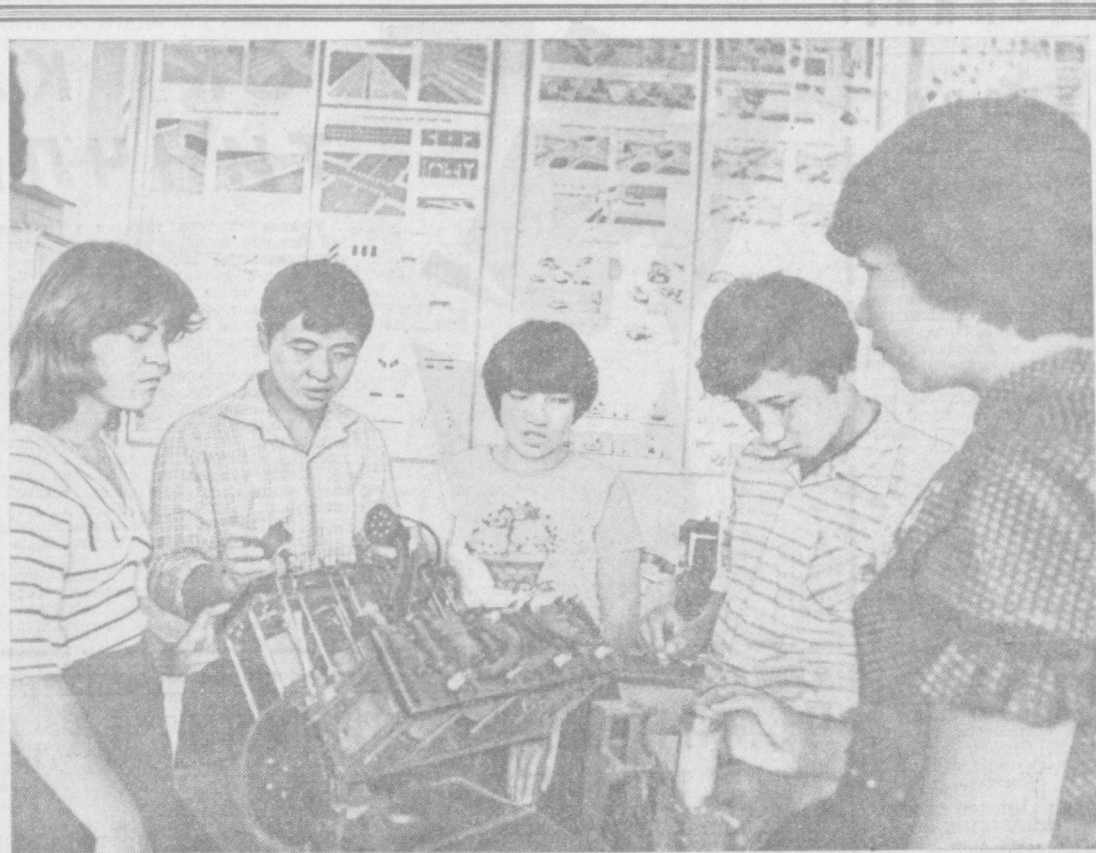
● Республикаимизда 43 та олий ўқув юрти мавжуд бўлиб, уларда ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда 32650, ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда эса 21 минг 200 талаба билим олмақда.

● Республикаимизда бугунги кунда 7488 та умумий таълим мактаблари мавжуд. Уларда 3 миллиондан ортиқроқ ўқувчи таълим олади.

● Республика билим маканлари бугун 450 минг кенжа тоғга бағрини очди.

● Пойтахт обла-стимизда мавжуд 815 та мактабнинг 170 таси капитал, 645 таси жорий ремонт қилинди.

● Янги ўқув йилида областда фойдаланишга топширилган 10 та мактаб ва қўшимча синф хоналарида яна 13 минг ўқувчи таълим олиш имконияти яратилди.

ЎНАРЛИ ЁШЛАР КЎПАЯДИ

Кейинги йиллар кичида областимизда ёш ишчи кадрлар тайёрлаш борасида кўп йиллардан бери фаолиятини яхшилаш, уларнинг моддий-техника базасини мустақамлашга катта эътибор беришмоқда. Давр талабига мос даражадаги янги хунар маканлари қад кўтарилмоқда. Биргина ўтган беш йилликнинг ўзига 40 минг нафардан зиёд ишчи ўрнатилди. 18 та билим юрти қуриб, битказилди ва уларнинг сон 54 га етди. Бу ўқув даргоҳларида талабаларга 100 дан ортиқ итисосликлар бўйича касб ўргатилди.

Биз асосан малакали ишчи ёшлар тайёрлаш кўпроқ эътибор бермоқдамиз. Бунда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Со-

ветининг «Хунар-техника таълим системасидаги ўқувчиларнинг ўқитиш ва тарбиялаш борасидаги қарорига тўла амал қилишга интилимиз. Бу эса ишчилар тайёрлашнинг шундай йиллик-техника талабига мос равишда ташкил этиш, уларни маънавий баркамол, сиёсий етук, жисмоний бақувват қилиб тарбиялашда ўз мродасини топади. Бу жиҳатдан олганда Чирчиқ, Ангрен, Олмалик, Янгйўл, Бекобод, Янгибод шаҳарлари, Чиноз, Ёстонларда анчагина ишлар қилинмоқда.

Ўтган ўқув йилида ҳам хунар, ҳам ила беришда бошқаларга ўрнаниб бўлган Чиноз раёнидаги 1-хунар-техника ва Ёстонлик раёнидаги 62-қиллоқ хунар-

техника билим юртлари педагогик коллективларининг ўқитиш иш-лаб чиқариш билан уз-аник боғлаш тўғрисидаги ташаббусини кенг оммалаштирдик. Бу эса ёш ишчиларнинг мустақиллигини таъминлашда муҳим роль ўйнаётди. Уларнинг меҳнат коллективларида тезда ўз ўринларини топиб олишлари ва малакаларини оширишлари ердан бермоқда.

Хар йили билим юртларига ва «Област бўйича энг яхши касб эгаси» номи учун конкурслар ўтказиб туриш одат тусига кириб қолди. Бундай қўрилларда топиб чиққан коллективлар фазрий ёрликлар, эсдалик совғалари билан таърифланмоқдалар. Хусусан, Олмалик раёнидаги «Хунар-техника» ва Янгйўл шаҳарларидаги қатор билим юртлари ана шундай

мукофотларни кўлга киритдилар. Улар хунар-техника таълим системасига кадрларин жалб қилиш борасида ҳам катта ютуқларга эришмоқдалар. Мактаблар билан алоқа мустақамлашмоқда. Ўқувчилар орасида касб танлашга оид ўтказилаётган суҳбатлар яхши самаралар бериляпти.

Шу йили областимизнинг шаҳар ва районлардаги хунар-техника ва қиллоқ хунар-техника ўқув маканларига бағрига 14 мингга яқин талаба келиб қўшилди.

Биз 1981—1985 йиллар мобайнида 60 мингдан кўпроқ ёш ишчилар тайёрлашга катъий аҳд қилганмиз.

О. МУСАЕВ,
область хунар-техника таълими бошқармасининг бошлиғи.

Ўзининг 60 йиллик юбилеига ҳозирлик қўраётган Тошкент гидромелиорация техникуми ҳар йили 1,5 минг нафардан зиёд мутахассис тайёрлаб бермоқда. Суратда: техникумининг автодело кабинетида ўқитувчи Борис Михайлович Ким (чапдан иккинчи) талабалар билан машгулот ўтказаяпти.

САРЧАШМА

РЕПОРТАЖ

Икки чети анвойи гуллар билан ўралган, сув сеппилган ораста йўлка бўйлаб мактаб биносига яқинлашамиз. Кенг майдон турлидаги қиринчи байроқлар энгизиб шободада оҳиста қилинган янги гузаллик бахш этади. Янги ташкил этилган гулзорлар, ниҳолзорлар бу ерда ободонлаштириш ишларида жадид киришдиётган-дан далолат беради.

Бинога кираринида кўларда кувонч порлаб турган педагоглар, Оқунбобоев номи коллеж раҳбарлари, жамоатчилик вакиллари билан учрашдик. Ўлар бу ўқувчиларнинг ўқув йилининг бошланғичи ва янги мактаб билан таърифлагани келишига, Колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Комилжон Алимов ўқувчиларни байрамлари билан қизғин кутлар экан, биро қиринчида давлат 1,5 миллион сўм сарфлаганини, бу фарзандларга — ота-оналар тўғрисида энгизилган таъна-лади. Сўнгра сўзга кўчган талабалар ҳамма қўлайликларга эга бўлган билим даргоҳи учун коллеж правление-сига миннатдорчилик билди-ришди.

Биз мактаб директори Абдуллим Муҳаммадиев билан хоналарин айландик. Бинонинг биринчи қаватида бир йўла 400 бола овқатла-нишни мумкин бўлган ўқув-чилар ошхонаси жойлаш-ган. Сал нарида эса та-рур инвентарлар билан жи-ҳозланган кенг, еруғ спорт залини кўриш мумкин. Унинг енидан дуч ва дам олиш хо-налари ўрин олган. 1036 ўқувчи мўлжалланган билим даргоҳининг ҳар бир синфидagi дарсларни теле-визорлар орқали кузатиш йўлга қўйилган.

Кунин узайтирилган гуруҳа болалари учун алоҳида жи-ҳозланган хона эътибори-мизни ўзига тортиди. Бу ер-да ўқувчилар ёш дам ола-дилар ва шахмат-шашка ка-би спорт ўйинлари билан шуғулланидилар. Ўқув каби-нетларининг ҳаммаси зарур кўргазмали воситалар билан таъминланган. Лингфон ка-бинетларида чет тили ва рус тилини пухта ўрганиш учун катта қўлайликлар яратил-ган.

Янги ўқув йилига тайёр-гарлик арасида коллеж раҳбарларининг яна бир ғамхўрлиги тўғрисида мактаб-га 200 минг сўмлик мебель сотиб олинди. Сузиш бас-сейни ва улан стадион қу-риш учун 360 минг сўм пу-л ажратилди.

— Ҳали амалга ошири-дан вазифаларимиз талайги-на, — дейди мактаб дирек-тори. — Шу кунгача 800 тул дарахт кўчалари ўнча-аилди. Синф хоналари ва коридорларни кўргазмали кўроллар билан жиҳозла-миз.

Мактабдан жайтар экан-миз, ундаги қўлайликларни кўриб доҳиймизнинг «Ҳамма яхши нарсалар — болалар-га» деган сузларини эсла-дик. Ҳақиқатан ҳам бу фе-рмаларда фидокорона меҳнат қилаётган азамат деҳқонлар фарзандларининг ўзини, бахтли болалик оиларини янада серфайла ўтлашши учун барча шароитлар ма-жуд.

А. НОСИРОВА.

ЯНГРА, ҚУНҒИРОҚ!

Қуёшнинг — бу ўлкам,
Алмон гуллар пойида.
Бир-биридан қўрма,
Байрамлар ҳар ойда.
Бугунги тонг ажойиб,
Қорлар бизни мактабим,
Даста гуллар кўтариб
Борамиз қувноқ—шодон.

Уч ой бада дам олиб
Водиларин кезовдик.
Сойлариди қўнлиб,
Боғлариди бол олдик.
Қўшида тобланиб,
Эмдик тоғлар ҳавосин,
Елкага рюкзак тақиб
Қўрдик Казбек қоясин.

Артек биға қадрон,
Ер қоздан меҳмон қўп
Венгер, чех, куча билан
Хўп ўйнадик чарм тўп.
Унбеш миллат фарзанди,
Айландик бир поездда,
Улғу дўстлиқнинг қадри,
Буюк куч-юртимизда.

Биз мангилан порлоқ ёш,
Меҳнат илгиза ўртоқ.
Кўйлар, сентябрь кўёш
Янгра, янгра қўнғироқ!

Обид РАСУЛ,
Ўзбекистон ССРда хиз-
мат кўрсатган ўқитувчи,
Калинин районидаги 37-
мактаб.

Суратда: Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин номи кол-
хозининг «Ёшлик» болалар боғчасидан мактабга йўл ол-
ган кенжа тоғлардан бир гуруҳи.

А. Абалая фотолари.

УСТОЗЛАР — ИФТИХОРИМИЗ

ҲАМИША ТАЪЗИМДАМАН

Фикримча, энг мушкул машаққатлардан қўнмайди-
ган кишигина ўқитувчи бў-
лиши мумкин. У инсон та-
факкурининг нозикқаб ар-
хитектори сифатида илм
зарралари билан қонона ку-
ради. Қаср пойдеворининг
қанчалик мустақамлиги
эса асосан биринчи ўқитув-
чи ва устозларга боғлиқ бў-
лади.

Ўрта Осид Давлат уни-
верситетининг ишчилар фа-
культетида ўқитганимда
менда математика фанига
меҳр уйғотган мурабийим

Мажиб Қодирий домланинг
хотирасини қалбимда эъзо-
лаб сақлайман. Тошкентда
математиклар мактабининг
асосчиси бўлган устозим
Васевоод Иванович Рома-
новский сиймоси менга ма-
дадор. Москва Давлат уни-
верситетининг профессори
Андрей Николаевич Колмо-
горов, доҳиймиз номидagi
дорилфунун ректори Тош-
муҳаммад Алиевчи Сарим-
соқовлар олдида ҳамини
таъзимдаман. Улар туфай-
ли фан оламининг эшиги
очилиб, илм гулшанига сайр
этиш насиб бўлганидан бе-
ҳад миннатдорман.

С. СИРОЖИДИНОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар
академиясининг вице-пре-
зиденти.

ҲУРМАТИМИЗ ЧЕКСИЗ

Биз Энгельс номи 27-
ўрта мактабда рус тилидан
дарс берган ўқитувчимиз
Клара Евсеевна Черныше-
ва номи хамон меҳр
билан тилга оламиз. У ка-
тар ва меҳнатқилинги, та-
лабчанлиги ҳамда меҳри-
бонлиги билан қалбимизда
чуқур ҳурмат уйғотган.
Муаллима ўқувчилар бил-
ан эринмасдан шуғуллан-
ган, ўзи ташкил этган рус
тили тўғрисидаги тавжув
ва заъили бўлишга эри-
шарди. Ҳозир К. Черныше-
ва Тошкентдаги рус тили ва

адабиети институтида тала-
баларга билим бермоқда. У
мактабимиз меҳмони бўлиб
туради. Меҳрибон педагог-
ни танган бори самимият
ва ифтихор билан қарши
олади. Янги ўқув йили бош-
ланган шу кувончли кун-
ларда моҳир ўқитувчимизга
бизнинг чексиз ҳурмати-
мизни билдириб қўйишимизни
илтимос қиламиз.

Э. КОМИЛОВ,
педагог,
Қ. ЖУРАЕВ,
инженер,
Х. ХАМИДОВ,
ишчи,
Х. ДАЛАБОВ,
колхозчи,
Тошкент райони.

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИ ҲАЁТИДАН

ҲАМКОРЛИКДА ҲИКМАТ КЎП

Бугун ҳамма олий ўқув юртлари қато-
ри Низомий номидagi Тошкент Давлат
педагогика институтига ҳам биринчи
даражаси сермажун бошланди. Ўқитув-
чилар, илм сирларини эгаллаш учун инти-
либган талабалар чекрасида сентябрь
тоғи бағишлаган қувонч ёлқинланди.

— Янги ўқув йили факли бошланди, —
деди институт ректори С. Ф. Турсунму-
хамедов. — Ёз бўйи меҳнат семестрлари-
да чиникан талабаларимиз энди астой-
дил билим олишга киришдилар. 680 на-
фар педагог, шу жумладан 30 нафар
фан доктори ва профессорлар, 310 на-
фар фан кандидатлари ва доцентлар
улар хизматига бўлишди.

Институт педагоглар коллективин ҳар
йилгидек бу йил ҳам назарий билимлари-
ни ишлаб чиқариш билан боғлаш ва бу
ишда студентлар иштирокни кўайтириш-
га интиломоқда. Бу борада Оржоникидзе
районидagi «Правда» коллежи билан ту-
зилган ҳамкорлик шартномаси муҳим
аҳамият касб этади. Шартнома ўн бирин-
чи беш йиллик мўлжалланган бўлиб, у
бир томондан илм-фан янгиликларини
колхоз мактаблари ҳаётига жорий этиш-
ни таъминласа, иккинчи томондан бу

хўжаликда сиёсий-тарбиявий ишлар кў-
ламин кенгроқ кўлга қўйиш имконини
беради.

Бу муҳим хўжалик институт ўқитувчи-
лари, бу олимлари коллежда бўлиш-
иб, «КПСС XXVI съезди ва янги кишини тар-
биялаш», «Социалистик мусобақа — омма
инсон», «Болам бахтли бўлсин десангиз»,
«Оила гузаллиги—юрт гузаллиги», «Китоб
— дил қалити» мавзуда назарий конфе-
ренциялар ҳамда шеърхонлик кечалари
ўтказдилар. Билим даргоҳининг жисмо-
ний тарбия ўқитувчилари эса коллежда
спорт ишларини кўлга қўйиш ва турли
оммавий тадбирлар ўтказишга ердан бе-
радилар. Колхоз ва институт бағридаги
беҳим ҳаваскорлик коллективлари узаро
программалар алмашиб, концертлар на-
моиш этидилар. Ана шу ишларда актив
қатнашган қатор студентлар коллеж прав-
ленияси тасвир этган махсус стипендияга
сазовор бўладилар. Ҳар йили институт
кўламининг ва коллежчилар бағликида ма-
вқалар ўтказилди.

Бундай дўстона ҳамкорлик коллеж учун
ҳам институт учун ҳам катта маънавий
бойлик яратди.

С. ХАСАНОВ.

МИННАТДОРМИЗ

КПСС XXVI съезди қар-
орларида мактаб-маориф
ишларини янада яхшилаш
тадбирлари ҳақида алоҳида
оқилона қўрсатма ва йўл-
йўриқлар берилган. Бўна
район партия, совет орган-
лари ҳамда район халқ
маорифи раҳбарларининг бу
соҳада кўрсатилган жон-
бозлиги натижада мактаб-
лар тармоғи йил сайин
кенгайиб бормоқда.

Районимиз марказида 1600
ўринди янги типда қўрил-
ган, замонавий ускуналар
билан жиҳозланган мактаб
фойдаланишга топширил-
ди.

Қорақўйли қиллоқ Совет-
и «Ленинград» коллеж тер-
риториясини 12-мактабга
ўқувчилар институтининг
қўйлиги назарда тутилиб,
қиллоқдаги аввалги эски
мактаб биноси капитал ре-
монтдан чиқарилиб ва яна
бир ўрта мактаб барпо
этилди. Натигада ҳар йил

кала ўрта мактабда 800 та-
дан ўқувчи бўлиб, машгу-
лот бир сменада олиб бо-
рилади. Шунинг учун ҳам
колхоз партия ташкилати
ва коллеж правлениесининг
бу ғамхўрлигини коллежчи
ота-оналар бениҳоят мин-
натдордилар.

Шунингдек, Тимирязев
номи 24-ўрта мактабда
ҳам кейинги йилларда ўқув-
чилар контингенти ўсиб бо-
риши натижада машгулот
икки сменада олиб борилад-
и. Бу ҳол мактабдан таш-
қари тарбиявий ишларни
кенг кўламда йўлга қўйиш
учун етарли қўлайлик ту-
дирмас эди. Колхоз прав-
ленияси аввалги ўрта мак-
таб биносини капитал ре-
монтдан чиқариб, ун ҳам
ўқини мавсумига тахт қилиб
қўйди.

А. УМАРОВ,
Бўна райони.

